Afgørelse i sag om udvidelse af en minkfarm på en ejendom beliggende i Nordfyns Kommune

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 19. januar 2017

Sag NMK-131-00246

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 11 i husdyrbrugloven [1].

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver Nordfyns Kommunes afgørelse af 22. december 2015 om miljøgodkendelse til udvidelse af en minkfarm beliggende [adresse1], og hjemviser sagen til fornyet behandling i kommunen.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet [2]. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Nordfyns Kommunes afgørelse af 22. december 2015 om miljøgodkendelse til udvidelse af en minkfarm beliggende på ejedommen [adresse1], er den 14. januar 2016 påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af en omboende. Klagen er indgivet på vegne af flere omboende.

Klagepunkterne vedrører navnlig gener i form af transport, lugt, fluer og måger samt næringspåvirkning fra anlægget og fra udbringningsarealerne af omkringliggende naturområde (Odense Fjord). Der stilles ligeledes spørgsmålstegn ved beregningsmetoden i forhold til lugt, ligesom det anføres, at der i kommunens afgørelse ikke er taget højde for nærliggende husdyrbrugs kumulative effekt. Klagerne anmoder endvidere om, at der udarbejdes en VVM-redegørelse for den ansøgte udvidelse af minkfarmen på [adresse1].

Sagens oplysninger

Nordfyns Kommune har den 22. december 2015 meddelt godkendelse til udvidelse af eksisterende minkfarm på ejendommen [adresse1], efter husdyrbruglovens § 11.

Ansøgningen om godkendelse til udvidelse er indgivet den 10. marts 2015 og omfatter en ændring og udvidelse af ejendommens minkproduktion fra 2.000 årstæver (68,97 DE) til 3.000 årstæver (103,45 DE). I forbindelse med udvidelsen opføres 1 stk. 12-rækket lukket

minkhal i forbindelse med eksisterende haller. Der etableres ligeledes fast overdækning over gyllebeholderen. Godkendelsen omfatter endvidere godkendelse af ca. 76,27 ha til udbringning af husdyrgødning.

Nordfyns Kommune har i miljøgodkendelsen af 22. december 2015 bl.a. fastsat følgende vilkår:

" **20. Begrænsning af lugtgener**

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt."

Om de i høringsperioden fremsendte indsigelser vedr. lugt anfører kommunen i miljøgodkendelsen:

" **Lugt**

Det er i alle indsigelser nævnt at lugten er et problem. Både den lugt, som kommer fra farmen, og lugten som opstår i forbindelse med udbringning af gylle på ejendommens arealer. Vedr. lugten fra farmen bemærker en nabo at de føler læhegnet tager en del af lugten, og de vil derfor sætte pris på at det hegn som i står på farmens nordvestlige side bliver stående når den nye store hal opføres, og bliver der, indtil det nye hegn som går uden om den nye hal er vokset op.

Ansøgers bemærkninger ang. lugt:

Læhegnet omkring den ansøgte hal vil komme til at bestå af arter som vokser hurtigt og som danner en tæt afskærmning, både i topppen og i bunden.

Det eksisterende læhegn vil blive bevaret i det omfang det er muligt, men for at kunne bevare læhegnet fuldstændigt som det står nu, vil det være nødvendigt at flytte den ansøgte hal nogle meter længere væk fra eksisterende byggeri, da byggearbejdet kræver plads. Den største lugtkilde på minkfarmen vil sandsynligvis være når gyllerenderne bliver tømt. Dette vil ejer gøre på hverdage og i tidsrum hvor naboerne vil være på arbejde, for at reducere eventuelle gener mest muligt. Der er allerede vilkår om, at der skal føres logbog med tømning af render og ved fluebekæmpelse.

Nordfyns Kommunes bemærkninger ang. lugt :

Lugt fra minkfarme er reguleret i pelsdyrbekendtgørelsen, som ikke beskæftiger sig decideret med lugt, men alene arbejder med afstandskrav. Derudover er der på baggrund af Agrotech målinger i 2013 af miljøstyrelsen fastlagt at geneafstande for lugt på mink beregnes ud fra værdien 7 OU/E/S årstæve. Afgørelsen er truffet på denne baggrund, og lugtgenekriterierne i denne afgørelse er overholdt.

Ang. lugt fra gylleudbringning har Natur- og Miljøklagenævnet i andre sager udtalt, "Det bemærkes, at landzone er landbrugets arbejdsområde. Inden for dette område kan forurening af mindre styrke for eksempel i form af lugtgener fra udbringning af husdyrgødning forekomme, uden at dette medfører, at den, der udsættes for lugtpåvirkning, er klageberettiget"."

Nordyns Kommune har endvidere bl.a. anført følgende i den miljøtekniske redegørelse:

" Lugt

Lugtens udbredelse i nærområdet og effekt på omboende, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr, geografisk placering og øvrige husdyrbrug i nærheden, samt afstanden til samlet bebyggelse/byzone og andre naboer.

Der er ingen andre husdyrproduktioner med mere end 75 DE indenfor 300 meter af farmen.

Regulering af pelsdyrfarme i forhold til lugt er baseret delvist på afstandskrav, som fremgår af Pelsdyrbekendtgørelsen og dels på beregninger af lugtgeneafstanden.

[...]

De ukorrigerede geneafstande for lugt er beregnet til henholdsvis ca. 106 meter, 182 meter og 260 meter fra det beregnede lugtcentrum for henholdsvis enkeltbolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone. Beregningen laves i ansøgningssystemet, se nedenstående tabel. Geneafstanden skal vurderes i forhold til afstanden fra centrum af et staldanlæg. Når der er flere stalde beregnes en vægtet afstand fra lugtcentrum til nabo.

Af nedenstående tabel ses, at den vægtede gennemsnitsafstand fra anlægget til samlet bebyggelse er beregnet til 207 m. Den korrigerende geneafstanden er beregnet til at være 164 m.

Tabel 9. Oversigt over lugtgeneafstande fra den ansøgte drift og den vægtede gennemsnitsafstand.

Område	Ukorrigeret geneaf-stand	Korrigeret geneaf-stand	Vægtet gennem-snitsafstand
Eksisterende eller fremtidig byzone	260 m	-	2,6 km*
Samlet bebyggelse	183 m	**164 m**	**207 m**
Enkelt bolig	106 m	-	240 m*

*afstandene er målt til hjørnet af anlægget og er dermed ikke en vægtet gennemsnitsaf-stand.

Kommunen har valgt ikke at bortscreene staldafsnit som ellers er standard i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk (http://www.husdyrgodkendelse.dk)). Bliver der foretaget en bortscreening bliver den korrigerede geneafstand for lugt 71 m og den vægtede gennemsnitsafstand 157 m for samlet bebyggelse.

Når minkgyllen pumpes eller omrøres vil der potentielt kunne opstå lugtgener.

Udkørsel med gylle på udbringningsarealerne søger afviklet så effektivt og over så kort en periode som muligt, for at reducere eventuelle gener for omgivelserne."

Nordyns Kommune har endvidere anført følgende vedrørende lugt i kommunens vurdering af anlægget:

" Lugt

Regulering af pelsdyrfarme i forhold til lugt er baseret på henholdsvis afstandskrav fra Pelsdyrbekendtgørelsen samt et beskyttelsesniveau og en beregnet lugtgeneafstand i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

[...]

Geneafstanden for lugt fra mink beregnes ud fra værdien 7 OU_E/s/årstæve. Der refereres til tabel 7 på side 27 [3], som viser at den vægtede gennemsnitsafstand overstiger den korrigerede geneafstand for samlet bebyggelse. Afstanden for enkelt bolig og byzone er væsentlig større end de korrigerende geneafstande. Dermed er beskyttelsesniveauet som angivet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Typiske lugtpåvirkninger fra minkfarme er fra foderet, foderopbevaring, gyllesystemerne, samt gylleopbevaringsanlæg. På farmen er der fokus på management og ordentlig håndtering af foder, samt rengøring og vedligehold af foderrekvisitter mv."

Nordfyns Kommune har den 21. januar 2016 indsendt bl.a. følgende bemærkninger i anledning af klagen:

"Nordfyns Kommune har tilbage i 2013 meddelt afslag til ansøgning om udvidelse af minkfarmen. Ansøgningen var her næsten identisk med den ansøgning som der nu er meddelt miljøgodkendelse til.

Afslaget blev på daværende tidspunkt givet, da man ikke havde mulighed for at lave lugtberegninger på mink, men blot kunne forholde sig til afstandskravene som reguleres af pelsdyrbekendtgørelsen.

På baggrund af lugtmålinger efter "sniffermetoden", blev det besluttet at meddele afslag til det ansøgte, da Nordfyns Kommune ikke mente at der kunne gives tilladelse til en udvidelse af minkfarmen. Man vurderede på daværende tidspunkt at man ikke kunne stille vilkår som kunne sikre naboer tilstrækkeligt mod lugtgener.

Der er efterfølgende kommet tal for OU for mink, og det er nu muligt at beregne geneafstande til naboer.

Nordfyns Kommune har ikke grundlag for at stille spørgsmålstegn ved rigtigheden i disse beregninger, og har derfor valgt at træffe afgørelsen på baggrund af det beregningsværktøj, som er stillet til rådighed af Miljøstyrelsen."

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Indledende bemærkninger

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 11 og kræver en godkendelse efter husdyrbruglovens § 11, stk. 2.

Ifølge husdyrbruglovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter lovens § 11 sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at

påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Godkendelsen skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrbruglovens § 19 opfyldes, jf. husdyrbruglovens § 27.

Kommunen skal meddele afslag på en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 11, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. lovens § 31.

De nærmere regler om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 56, stk. 1, at Natur- og Miljøklagenævnet behandler sager efter de hidtil gældende regler, når anmeldelsen eller ansøgningen om tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug er modtaget af kommunalbestyrelsen før den 15. januar 2016. Da ansøgningen om godkendelse af husdyrbruget er indsendt til kommunalbestyrelsen den 5. februar 2015, er henvisningerne i det følgende til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen derfor en henvisning til den dagældende bekendtgørelse, dvs. bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Bemærkninger til klagepunkterne

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 1, jf. stk. 3, kan kommunalbestyrelsen ikke godkende husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 11, hvis etableringen, udvidelsen eller ændringen vurderes at medføre væsentlige virkninger på miljøet. Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for bl.a. lugt, der er fastlagt i bekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, overskrides.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit B, fremgår, at der skal beregnes en geneafstand ud fra både Miljøstyrelsens lugtmodel (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug) og efter FMK-vejledningen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj 2002). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Det fremgår af godkendelsen til minkfarmen, at der er foretaget lugtberegninger i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk (http://www.husdyrgodkendelse.dk) . Beregningerne viser, at lugtbeskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B, er overholdt i forhold til alle tre genekategorier - byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone m.v. og enkeltboliger.

Nævnet bemærker, at der i juni 2016 er offentliggjort ny viden om lugt fra mink, jf. Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøregulering af husdyrhold. [4]

Nævnet har på baggrund af den nye viden om lugt fra mink foretaget en genberegning af lugtgeneafstanden vedrørende den ansøgte produktion. Beregningerne viser en korrigeret geneafstand på 281,30 meter til nærmeste samlede bebyggelse, der er beliggende 206,35 meter fra det vægtede lugtcentrum.

Lugtgenekriteriet er således ikke overholdt for den nærmeste samlede bebyggelse.

Natur- og Miljøklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunens afgørelse er behæftet med en væsentlig mangel, der må føre til afgørelsens ugyldighed.

Nævnet har ikke fundet anledning til at tage stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 12 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver Nordfyns Kommunes afgørelse af 22. december 2015 om miljøgodkendelse til udvidelse af en minkfarm beliggende [adresse1], og hjemviser sagen til fornyet behandling i kommunen.

Natur- og Miljøklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

1. Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ↑
2. Lovbekendtgørelse nr. 1205 af 28. september 2016 om Natur- og Miljøklagenævnet ↑
3. Tabellen er ikke gengivet i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse. ↑
4. http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Eksempel%20B%20-%20Ny%20viden%20om%20lugt%20fra%20mink.ashx (http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Eksempel%20B%20-%20Ny%20viden%20om%20lugt%20fra%20mink.ashx) ↑

Natur- og Miljøklagenævnet • Rentemestervej 8 • 2400 København NV • 72 54 10 00 • CVR: 18 21 09 32 • EAN: 5798000865006 • nmkn@nmkn.dk (mailto:nmkn@nmkn.dk?subject=Natur- og Miljøklagenævnets Afgørelsesportal)